

Telefon št. 45-85

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega
25. v mesecu. Posamezna številka 1 Din.
— Naročnina mesečno 1 Din. — Rokopisi se ne vračajo.
— Nefrankirana plačila se ne sprejemajo.
— Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Št. Peterska
vojašnica.
Telefon številka 45-85.

Zahteve Oblastnega odbora Udruženja za Slovenijo na Kongresu Udruženja

Poleg obeh resolucij, sprejetih na obnem zboru Oblast. odbora Udruženja za Slovenijo, ki je zasedal dne 13. avgusta 1939 v Ljubljani, je Oblastni odbor poslal Središnemu odboru posebno obrazložitev zahtev resolucije ter bo s svojimi delegati na Kongresu te svoje predloge odločno zastopal in zahteval za izvršitev.

1. Pri banski upravi v Ljubljani se takoj ustanovi invalidski odsek. Vkljub našim zahtevam in urgencam še tega odseka ni. S tem, da se ne izvaja §§ 85 in 86, so določila paragrafov uredbe na mrtvi točki.

Posledice tega pa so, da:

a) uradni (sreski) zdravniki odklanjajo brezplačno zdravljenje vojnim invalidom, njih otrokom in vojnim vdovam, kljub določbam §§ 8, 9, 11 in 12 invalidske uredbe in kljub določbam pravilnika o dajanju zdravniške pomoči, nege in zdravljenj (§§ 1, 2, 3, 4 pravilnika).

Zato se mora doseči, da ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja odredi, da banska uprava dravske banovine takoj upostavi invalidski odsek, katerega pa mora voditi vojni invalid ali bojevnik;

b) da vse ostalo poslovanje za izvrševanje uredbe in pospeševanje iste nima moči, uveljaviti pravice, ki jih daje uredba in pravilnik žrtvam vojne.

Zato zahtevamo, da se naroči banski upravi, da točno izvršuje § 85 uredbe, če ne zadene krivca kazni, ki je predvidena v § 86, točki 2.

2. Pravilnik o dajanju zdravniške pomoči, nege in dajanju zdravil je sicer že objavljen in bi se torej moral že izvrševati. Vendar je k temu pravilniku neobhodno potrebno, da uprava Narodnega invalidskega fonda takoj izda uredbo-pogodbo z apotekarsko komoro, da bodo apoteke nato dajale brezplačno zdravila po receptih, ki jih predpiše uradni zdravnik, ki zdravi vojno žrtev, zaščiteno s to uredbo, kakor določa § 10 pravilnika, točka 3 in § 12, točka 3 uredbe, zadnji dve besedi.

Brez te uredbe-pogodbe je pravilnik samo toliko, kar se tiče § 9 pravilnika izvršljiv, ker v bistvu je zdravljenje v tem, da zdravnik ugotovi diagnozo, v težjem slučaju pošlje bolnika v bolnico, ampak za lažje slučaje, ko se bolnik zdravi doma z zdravili in takih je največ med vojnimi žrtvami na deželi, brez pomena. Sam si pa zdravil radi siromaštva ne more kupiti.

3. Paragrafi invalidske uredbe v poglavju »služba in delo«, posebno kar se tiče privatnih podjetij (§§ 33 in 34 uredbe) se ne izvršujejo. Nasprotno, nekatera podjetja odpuščajo že dosedaj zaposlene vojne invalide ali pa jim dajo takšno delo, ki ga komaj zmagajuje popolnoma zdrav človek. — Primer »Jugobruna«, tekstilna tovar-

na v Kranju in zdravilišče Slatina-Radenci. — Vsa ostala podjetja pa se opirajo na razlago novosadskega sodišča, ki je pogrešno razsodilo tožbo vojnega invalida proti tamošnjemu podjetju, češ, da obvezuje uredba samo državna in samoupravna ter od države subvencionirana podjetja, da morajo od celokupnega delavstva zaposlit 10 odstotkov vojnih invalidov. Zbornica za TOI v Ljubljani je, sklicujoč se na to razsodbo, pozvala vse svoje člane, da niso obvezni izvrševati § 34 Uredbe. In zdaj vsa podjetja odklanjajo zaposlitev vojnih invalidov in njih otrok.

V Kranju je sresko načelstvo v smislu § 34, točka 4 uredbe vložilo zoper »Jugobruno« (ki ni niti domače podjetje) tožbo nadležnemu sreskemu sodišču v Kranju. A državno tožilstvo je to tožbo zavrnilo, češ, sresko načelstvo ni kompetentno vlagati takih tožb.

Zahtevamo, da uprava Narodnega invalidskega fonda, kot pravni faktor v teh vprašanih odredi, da se ji vsi taki slučajji sporoče in naj ona potem, kot pravno kompetentna toži potom nadležnega sreskega sodišča dotično podjetje.

To je važno ne samo radi zaposlitve vojnih invalidov, ampak še bolj glede dohodkov Narodnega invalidskega fonda. Naj taka podjetja prispevajo vsako leto v Narodni invalidski fond v § 34, točka 1, 2 in 3 določene globe. Saj so po veliki večini ta podjetja tuja kapitala, ki ima velike dobičke in ki ne ostanejo v narodnem gospodarstvu, ampak gredo iz države.

4. Mariborski in celjski vojni okrug še nista vpustila svoje pregledne komisije, ljubljanski jo pa sicer ima, a sta bila dosedaj tamkaj dva pregleda, na katerem je bilo pregledanih vsakikrat po 20 invalidov. Na tisoče invalidskih predmetov leži radi tega nepremično na sodiščih, ker ne morejo predmeta brez ugotovljene delanospobnosti reševati.

V tem pogledu je na najbolj kočljivem torišču uredba le napisan kos papirja.

Niti se ne vpoštevata predlog Udruženja, ki je za ljubljanski vojni okrug predlagal za člana pregledne komisije civilnega zdravnika-kirurga, sina vojne vdove, ki ima odlično medicinsko kvalifikacijo in prakso.

Sicer uredba ne določa, da morajo v prvi vrsti biti člani pregledne komisije kot civilni zdravniki iz vrst bojevnikov, vendar, če je Udruženje poklicano in je z uredbo § 109, črka a) to tudi določeno, mora imeti zaupanje v pregledno komisijo. Zahtevamo, da minister socialne politike in narodnega zdravja sporazumno z ministrom vojne in mornarice da strikten nalog, da morajo pregledne komisije pri vojnem okrogu v Ljubljani, Celju in Mariboru vršiti preglede najmanj vsakih 14 dni, da se bo tako zadostilo zakonodajalcu, ki je v § 86, točki 2 uredbe

jasno označil, da se imajo vsi posli po tej uredbi smatrati kot nujni in reševati najhitreje.

Kdor se pregreši, se kaznuje s kaznijo do 5000 Din v korist Narodnega invalidskega fonda (točka 2, § 86 te uredbe).

Z ozirom na § 109 uredbe, naj se uredba izpolni v svojem § 80 uredbe z dostavkom v točki 2 in naj se točka 2 konča: »Odbor Udruženja določi kot petega člana pregledne komisije svojega zastopnika.«

Le tako, če bo tudi Udruženje zastopano pri preglednih komisijah, bo ne samo spopolnjen s tem tudi delokrog Udruženja v svojem § 109, ampak se bo tudi Uputstvo za proceno gospodarske nesposobnosti vojnih invalidov pravilno in točno izvajalo.

5. Okrožnim invalidskim sodiščem v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu in Murski Soboti se naj vendar enkrat že dodelijo pomožne moči, kakor je predlagal Oblastni odbor UVI sporazumno z apelacijo ljubljanskega sodišča.

V Ljubljani se naj pri okrožnem invalidskem sodišču takoj odpuste dosedanje tri pomožne moči, prevzete od bivšega divizijskega sodišča, ker so vse iz vrst nezaščiteneh. Nastavijo naj se od Oblastnega odbora predlagani, kakor to določa § 72, točka 5 uredbe in se kršitev tega paragrafa ne sme dopustiti.

Sodiščem naj se zabiči, da so odgovorna za najhitrejšo rešitev invalidskih predmetov v smislu § 86 uredbe in da tudi za nje velja točka 2 tega paragrafa.

Za sodnike naj se določi primerna nagrada, kakor to velevala § 71, toč. 2.

6. Vsi invalidski domovi v Sloveniji, katerih zemljejnizni lastnik je še vedno »Fond za oskrbo vračajočih se vojakov«, posebno zdravilišče za tuberkuloze, Golnik, naj se spremenijo v ljudsko zdravilišče pod upravo Oblastnega odbora Udruženja vojnih invalidov v smislu §§ 104 in 105 invalidske uredbe ali pa naj se v to zdravilišče investiran invalidski denar izplača Narodnemu invalidskemu fondu, ki ima zgraditi v Ljubljani Invalidski dom s protezno delavnico.

Zahtevamo, da Kongres naroči Središnemu odboru, da sporazumno z Oblastnim odborom v Ljubljani in z ostalimi bojevniki organizacijami uredi to zadevo čimprej. Brez teh ne sme Središnji odbor ničesar ukrepati.

7. Da bo lahko Udruženje in njega Oblastni odbor vršil naloge, ki so določene v § 11 (osnovanje gospodarskih združenj) in v § 87, točka 2 (osnovanje raznih invalidskih zavodov in njih upravljanje) in v § 87, črki d), ki govori, da mora Udruženje skrbeti za zbiranje raznih dohodkov za Narodni invalidski fond, zahtevamo, da se uredba v svojem § 37 izpolni z novim odstavkom, ki naj se glasi:

»V večjih mestih dravske banovine, posebno v Ljubljani, Mariboru in Celju, naj se trafike, ki so že dolga leta v rokah nezaščiteneh, premožnih maloprodajalcev tobaka itd. in ki da-

jejo minimalno mesečno nad 5000 Din brutto dohodka, obveže, da bodo iz svojega brutto dohodka dajale mesečno 20 odstotkov v Narodni invalidski fond. Kolikor so pa take trafike v rokah zaščiteneh, pa morajo dajati v Narodni invalidski fond 8 odstotkov od svojega brutto dohodka. In to vse preko banovinskega Oblast. odbora Udruženja v Ljubljani. V nasprotnem slučaju pa naj se te trafike nezaščitene odzamejo in dajo Udruženju, ki jih bo samo upravljalo in dajalo prispevke 10 odstotkov od brutto dohodka Narodnemu invalidskemu fondu. Ostale trafike po mestih in vaseh, ki so v rokah nezaščiteneh in največkrat konkurenca trafikam vojnih žrtev, pa morajo iz svojega brutto dohodka prispevati v Narodni invalidski fond po 5 odstotkov. Monopolska uprava ni s tem prav nič oškodovana.

Isto naj velja za vse druge koncesije, ki jih daje uredba v § 39 v točki a, b, v, g in d. Če dobi koncesijo nezaščitene, mora plačati v Narodni invalidski fond 20 odstotkov od čistega dohodka, a zaščitene 8 odstotkov. Le tako bo mogoče Oblastnemu odboru oziroma banovinskim odborom izvrševati določbe uredbe v § 87, črka d).

8. Invalidski dom v Dol. Toplicah naj bo v sezoni, ko se zdravijo v termotoplicah vojni invalidi na račun Narodnega invalidskega fonda, pod upravo Oblastnega odbora v Ljubljani. Narodni invalidski fond naj zato nakaže denar Oblastnemu odboru, a ne več banski upravi, kakor se je delalo dosedaj. Banska uprava naj vodi samo nadzorstvo nad upravo Invalidskega doma. Zdaj upravlja Invalidski dom banska uprava s svojimi uradniki

9. Protezna delavnica v Ljubljani je zdaj v prostorih, ki so prej podobni hlevom, kakor ortopedskemu zavodu. Ni čakalnice, ni sprejemne sobe, invalidi, ki se jim delajo proteze, morajo na hodniku čakati slečeni itd. Zdaj pa je mestna občina ljubljanska tudi te prostore odpovedala in je s 1. aprilom 1940 protezna delavnica na cesti. Nikjer, kjerkoli smo pogledali za primerne prostore za protezno delavnico, nismo takih mogli najti. Povsod bi adaptacija in selitev stala ogromno denarja in zopet je nevarnost, da ne dobi odpovedi čez kakih par let od lastnika poslopja.

Zato naj Kongres naroči Središnemu odboru, da sporazumno z Oblastnim odborom v Ljubljani izposluje kredit pri Narodnem invalidskem fondu in v drž. budžetu za postavitev invalidskega doma, v katerem bi bila tudi protezna delavnica.

To je v interesu vojnih žrtev in tudi v interesu državnega budžeta in financ Narodnega invalidskega fonda.

10. Kongres naj naloži Središnemu odboru, da bo poskrbel, da se rešenje Višjega invalidskega sodišča, ko jih dostavi ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja radi vpisa v kon-

trojnik in nadaljne dostave finančni direkciji v svrhu izplačila prisojene invalidnine ne zadržujejo, kakor se je to delalo prej in se dela še zdaj.

Invalidi čakajo cele mesece na izplačilo, a ga ni. Dolg tako narašča in je tudi potem naknadno izplačevanje mnogo bolj otežkočeno.

*

11. Na občnem zboru Oblastnih odborov Ljubljana-Maribor dne 13. VIII. t. l. je bilo soglasno in z odobravanjem sklenjeno, da se oba Oblastna odbora, kakor določajo pravila v § 25, spojita v en Oblastni ali bolje Banovinski odbor.

Zahtevamo, pooblaščen od 187 delegatov, ki so zastopali 10.500 organiziranih članov in članic, spremembo pravil, ki morajo v glavnem vsebovati, da se članarina, ki jo odtegujejo finančne direkcije po § 112 uredbe od vseh invalidskih pridelavnosti, razdeli vsem odborom v državi, in to: Središnji odbor dobi 10, Oblastni odbori 30 in prvoinštančni organi 60 odstotkov od članarine, pobrane na teritoriju dotičnega Oblastnega odbora. Bodoča pravila morajo bazirati na principih demokracije in proporcionalnega zastopstva članstva pri višjih društvenih inštancah. Področja drugostopnih društvenih organov naj bodo področja banovin.

*

12. Ker sta Narodna skupščina in senat razpuščena in bodo nove volitve, nalaga Kongres Središnemu in širšemu odboru Udruženja, da podvzame vse mere, da nova Narodna skupščina zakonito izboljšano invalidsko zakonodajo.

Posebno nujno je potrebna sprememba in dopolnitev uredbe še v:

§ 27, točka 1, kjer se naj beseda »lahko« spremeni v »mora«;

§ 30, točka 1, naj se spremeni »ob enakih pogojih predvsem sprejemati vojne sirote, otroci vojnih invalidov«, naj stoji: »se morajo, če imajo enako kvalifikacijo kot nezaščiteni«;

§ 31, točka 1, mora namesto besede »se smejo« biti postavljeno: »se morajo«;

§ 36, točka 2, naj se vstavi, da se dá tudi prevoz premoga brezplačno, pa naj ga dá potem država ali pa privatna podjetja;

§ 39, črka g) naj se vnese, da ne samo na deželi, ampak tudi v mestih naj se koncesije za avtobusni promet dajo zasčitenim po tej uredbi;

§-u 49 se naj doda, da dobiva vdova po umrlem 100 odstotnem invalidu z dodatkom po njegovi smrti še naprej 700 Din kot pomoč v negi. Če ga na primer oskrbuje že 15 let, ne zasluži, da bi po njegovi smrti imela samo 88 Din;

§ 119, točka 2, se naj črta »če so siromašni« in vstavi: »da ima pravico do invalidnine, ko poteče rok odkupnine«;

§ 121 naj črta uslužbenski davek. Z njim so prizadeti najrevnejši, dnevnica in itd.;

§ 128: naj se črta kuluk.

To bi bile dopolnitve, ki bi ne obremenjevale, vsaj znatno ne, finančnega efekta, a prizadetim bi zelo veliko pomagale.

*

13. Ako bo le mogoče, naj se uredba izpolni tako, da bodo tudi vojni invalidi-bolniki pravično zaščiteni. Vsaj kdor je bil po zakonu iz leta 1925 priznan z 20 odstotki in prejemal invalidnino, naj se ga zdaj prepusti k pregledu in ugotovi posledica njegove bolezni, zadobljene v vojni. So namreč slučaj, da se je takemu invalidu (zmrzle noge v Karpatih) bolezen-poškodba tako poslabšala, da so mu morali amputirati nogo, a ocena 20 odstotkov je vedno ostala. Tudi invalidnina vojnim vdovam naj se poviša, kakor je predlagalo Udruženje v svojem načrtu.

*

14. Vojnim vdovam bolezenskih invalidov, ki so umrli po 17. maju 1923 radi bolezni, zadobljenih v vojni, kar mora dokazati diagnoza takratnega zdravniškega pregleda in mnenja

zdravnika, ki ga je zdravil, naj bodo zaščiteni in prizna invalidnina.

Vdove in starši pred 17. majem 1923 umrlih bolezenskih invalidov naj se smatrajo kot vdove padlih bojevnikov, čeprav je takrat zdravniški pregled konstatiral le, recimo 30 odstotkov pridobitne nesposobnosti, a če zdravnik ali bolnica, ki ga je zdravil, potrdi, da je umrl radi posledice bolezni, dobljene na bojišču.

*

15. Zvaničnikom in služiteljem-vojnim invalidom, ki dosežejo 12 let državne ali samoupravne službe, naj se da certifikat, kakor ga dobe orožniki in naredniki, da lahko potem napredujejo za uradnika oziroma zvanika. Dnevničarje-vojne invalide, ki nimajo za svoj položaj predpisane kvalifikacije, naj se pripusti po 10-letni uspešni službi k strokovnemu izpitu, in če tega uspešno opravijo, pomakne v uradniški položaj.

Dnevničarje-vojne invalide, ki imajo predpisano izobrazbo, se naj že po treh letih službe definitivno nastavi. Vsem pa naj se v dnevničarski službi prebista leta štejejo v položajno in osnovno pokojnino.

*

16. Finančna direkcija dravske banovine nam je sporočila, da Pravilnik o izvrševanju uredbe v nekaterih paragrafih ni jasen ali pa otežkoča izvrševanje in naj se izpopolni in popravi in to:

Narodni sporazum — velik pomemben dogodek

Velik notranje-političen dogodek se je izvršil v Jugoslaviji koncem meseca avgusta 1939. Podpisan je narodni sporazum s Hrvati in njihova dolgotrajna borba za svoje osnovne pravice, je postala meso. Sporazum se je tudi že začel izvajati.

Politične spremembe, ki so se na podlagi tega izvršile, so objele tudi resor ministra socialne politike in narodnega zdravja. Postavljen je bil na mesto dosedanjega ministra Miloja Rajkovića dr. Srdjan Budisavljević iz Zagreba.

III. plenarna seja širšega Središnega odbora je še pred doseženim sporazumom določila, da se XIII. redni kongres Udruženja obdrži v Zagrebu. Predsednik Središnega odbora, tov. B. Nedić je šel k novemu ministru in ga informiral o sklepu širšega središnega odbora, proseč ga, da bi nudil moralno pomoč za kongres Udruženja v Zagrebu. Minister je zadovoljen soglašal z željo vojnih invalidov, da se naj ta kongres vrši v Zagrebu.

Tov. B. Nedić je ob tej priliki izrazil globoko vero, da bo gospod minister tudi pomagal, da s skupnim delom olajšamo težke razmere, v katerih živijo vojni invalidi. Glede na izkušnje, ki jih imamo v dosedanjem izvrševanju posameznih določb invalid. uredbe, upamo, da bodo vojne žrtve v osebi našega novega ministra g. dr. Budisavljevića našle odločnega branilca invalidskih pravic

✱

Program XIII. rednega kongresa Udruženja vojnih invalidov

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. se bo vršil redni XIII. kongres Udruženja vojnih invalidov v Zagrebu od 6. do 10. okt. 1939.

Na kongresu bo zastopanih 37 oblastnih odborov z 212 delegati, ki zastopajo 88.000 registriranih članov našega Udruženja.

Program kongresa je sledeči:

6. oktobra:

ob 9. uri dopoldne IV. redna seja (plenum) širšega središnega odbora;

ob 18. uri predavanje o novi invalidski uredbi in njegovi izvršljivosti v praksi. Predava tov. Milutin Mrvaljević, član Središnega odbora in sodnik iz Beograda.

7. oktobra:

korporativni pohod delegatov z zastavo ob 10. uri dopoldne pred spomenik bana Jelačića, kjer bo položen venec v imenu invalidov;

1. Pogrebne naj izplačujejo kar blagajne na prošnjo upravičenca ob priklopljeni mrljskega lista in ne šele na podlagi odloka okrožnega sodišča (§ 14, točka 2 Pravilnika).

2. V § 17, točka 2 Pravilnika naj se doda, da priznavajo doklade izplačilne blagajne za nove rodbinske člane (žena in otroci). Zdaj namreč to ni jasno.

3. Kakšna potrdila se naj zahteva za nesposobne otroke, ki so nad 16 let stari. Invalidska uredba, § 55, točka 2, kje bodo poslovale komisije, predvidene v čl. 1, točka 5.

4. Ali pripada invalidu doklada za člana, ki jih ne vzdržuje in tudi z njim skupaj ne živi. Inv. uredba, § 48.

5. Kakšna draginjska doklada pripada dvojnimi sirotam (t. j. otrokom brez staršev)?

Ali pripada: 1. najstarejšim oseba in drugim rodbinska oziroma 2. vsem otrokom oseba, 3. ali vsem rodbinska draginjska doklada (§ 49 uredbe)?

6. Ali so roditelji rezervnih častnikov privatne profesije upravičeni do specialne doklade (§ 47 uredbe)?

V Ljubljani 5. septembra 1939.

Za Oblastni odbor:

Tajnik:

Sl. Benedik

Predsednik:

M. Štefe

rom in opoldan svečan banket;

ob 15. uri I. redna seja širšega središnega odbora;

ob 17. uri vrnitev delegatov v svoja bivališča.

Oblastni odbor Udruženja v Zagrebu skupno z občino in raznimi društvi pripravljajo svečan sprejem jugoslovenskim vojnim invalidom, ki imajo zdaj prvič svoj kongres v Zagrebu. — Kongresisti bodo razmeščeni za prenočevanje v zagrebških hotelih.

Poglavje „Služba in delo“ v uredbi o vojnih invalidih in ostalih žrtvah vojne

Zoper ta določila uredbe, posebno pa zoper § 34, ki določa, da morajo vsa podjetja, naj bodo javna, od države koncesionirana in subvencionirana, kakor vsa ostala pridobitna podjetja, zaposlovati vojne invalide 10% skupnega števila zaposlenega osebja, so se podjetja enostavno uprla. In to ne samo v Sloveniji, temveč po vsej državi. Vsa ta podjetja se sklicujejo, da niso koncesionirana oziroma subvencionirana od države in radi tega za nje ne velja § 34.

Celo to se zdaj dogaja, da že prej zaposlene invalide kar odpustajo, češ, ni dela, ali pa jim nalašč dajejo mnogo težja dela kakor delavcem-neinvalidom. To se je zgodilo pred kratkim v Slatina-Radencih in pri »Jugobruni« v Kranju. »Jugobruna« odklanja sprejem v delo vojnim invalidom, čeravno jo sresko načelstvo k temu poziva. — Opekarna Gornja Radgona odklanja istotako zaposlitev vojnih invalidov. V Boračevi pri Slatina-Radencih je zdravilišče, a so tam zaposleni sami Nemci iz Rajha, a invalida nobenega — jih ne sprejme. In vendar so to obmejni kraji, kjer bi se moralo še posebej gledati na to, da naši državljani, vojni invalidi, dobe, kakor predpisuje uredba v § 34, zaposlitev. Med podjetji, posebno v Sloveniji, je mnogo inostranih, ki uživajo pri nas vse dobrane, a nočejo da izvršujejo svoje dolžnosti kakor zahteva to invalidska zakonodaja.

Tu bo treba krepko pritiskati in začetiti s tožbami.

V Italiji na primer, gledajo na to vse drugače. In baš radi aktualnosti in držanja industrijev v Jugoslaviji, navajamo to naredbo, ki glasi:

Zaposlitev vojnih invalidov.

Zastopstvo za oskrbo pohabljenih vojnih invalidov v Pulju (Pola) objavlja:

»Vsi delodajalci, ki imajo več kot 10 moških nameščenecv (uslužbencev), naj že bodo v svojstvu delavcev ali uradnikov, vstevši tudi maloletne ter sezonske in provizorne uslužbenke ali vajence, jih morajo prijaviti v duplikatu pokrajinskemu zastopstvu narodne oskrbe invalidov, ulica Campomuzia 10. In to prvih deset dni vsakega polletja (10. januarja in 10. julija).

V prijavah treba ločiti zdravo osebje od invalidov in sirot. Za popolne delavce se mora navesti tudi kategorijo profesije, za vojne invalide poleg imena in priimka še ime očeta, kategorijo pokojnine, dan zaposlitve in številko legitimacije. Istotako za sirote.

Pripominja se, da se bo strogo postopalo proti kršilcem, ki ne zadostijo tej naredbi, ker se ne bo upoštevalo nobeno opravičilo — kakor na pr. da se je pravičilo, da se ni dobilo predpisanega obrazca ali da se ni znalo za zakon.

Delodajalcem, katerim od strani Zveze industrijev niso bili dostavljeni obrazci o prijavah, se sporoča, da lahko tak obrazec dobe pri Zvezi industrijev v Pulju ali pri zastopstvu za narodno oskrbo vojnih invalidov.

Živa želja narodne oskrbe vojnih invalidov, da delodajalci — brez kazni, ki so predvidene v § 14 in § 18 zakona 1312 — pomagajo in tako izvršujejo svoje patriotske dolžnosti, vedoč, da je ljubezen napram vojnim invalidom dolžnost vsakega Italijana.

ob 17. uri predkonferenca vseh delegatov in članov širšega središnega odbora.

8. oktobra:

ob 10. uri dopoldne svečana otvoritev kongresa;

ob 16. uri delovni del kongresa z dnevnim redom: volitev preziduma, verifikacijskega odbora, odbora za prošnje in pritožbe, poročilo o delu Središnega odbora za zadnji dve leti.

9. oktobra:

ob 9. uri dopoldne nadaljevanje kongresa: poročilo o delu Središnega odbora, razrešnica, volitev predsednika Središnega odbora z mandatom za 2 leti, volitev kandidacijskega odbora, volitev ožjega Središ. odbora, vprašanja in predlogi.

Slovesna zaključitev kongresa.

10. oktobra:

ob 7. uri zjutraj odhod vseh delegatov z avtotaksiji k Plitvičkim jeze-

Invalidom, ki so zaposleni in tistim, ki niso stalno zaposleni, pripada ista plača, ki odgovarja splošnemu osebnju njihove kategorije (§ 24 kralj. dekreta od 29. I. 1932, št. 92).

Poleg tega so delodajalci dolžni, da sporoče zastopstvom narod. oskrbe vsako spremembo — povečanje ali zmanjšanje svojega zaposlenega osebja kakor tudi eventuelne odpovedi invalidov.

Torej, v Italiji je organizirana skrb za zaposlitev vojnih invalidov. In ta organiziranost funkcionira brezhibno in v smislu patriotskega razumevanja korporacije industrijcev. Iz tega je tudi razvidno, da je zveza industrijcev v Polju prevzela na sebe ne samo dolžnost, da zaposli zaslužne sinove Italije, ampak je tudi prevzela organizacijo zaposlitve vojnih invalidov. Industrijci v Italiji vodijo strogo evi-

denco pri svojih članih, koliko ima kateri zaposlenih vojnih invalidov. Kazni za neposlušne so zelo stroge.

Zveza industrijcev v Italiji je dobesedno in pravilno ocenila, da je — »ljubezen napram vojnim invalidom« — dolžnost vsakega Italijana.

To bi morala vedeti tudi naša podjetja in njih centrala in se zamisliti: Kakšno vlogo igrajo oni v naši državi, kaj so storili, da bi ublažili tegobno življenje tistim, katerim se imajo zahvaliti za svoje blagostanje. Mesto tega, da bi pomagali, kakor delajo to industrijci v Mussolinijevi Italiji, in kakor delajo v svobodni Franciji, ne samo, da tega ne delajo, ampak so celo prvi, ki ogorčeno protestirajo proti takim patriotskim in humanim socialnim odredbam § 34 naše Uredbe. Obračajo se zoper žrtve svetovne vojne kakor sovražnik številka 1.

SLUŽBENI DEL

Obvestila uprave Narodnega invalid. fonda

Prihajajo že prošnje upravnemu odboru Narod. inv. fonda za posojila v smislu odredbe § 93.

Upravni odbor Narodnega invalidskega fonda sporoča vsem prizadetim, da so prošnje preurane. Po navedenem paragrafu služi namreč en del kapitala v te svrhe, a nikakor ne redni dohodki fonda.

Upravni odbor Narod. inv. fonda bo najprej izdelal pravilnik o izdajanju posojil na podlagi invalidskih prejemkov in šele takrat bo pristopil k reševanju takih prošenj in dajanju posojil.

Isto velja tudi za vse ostale vrste posojil, kakor posojila z garancijo državnih papirjev in pri posojilih po § 93, točka 3, ki so predvideni invalidskim zadrugam.

Upravni odbor trenutno s polno paro dela, da se pravilno in vojnim žrtvam povoljno izvršujejo zakonite odredbe uredbe, da se čimprej vse reši, da bi tako vojne žrtve čimprej prišle do svojih pravic, ki jim jih daje uredba.

Zato se take in slične prošnje ne bodo pretresale. In to vse tako dolgo, dokler tega ne objavi uprava Narodnega invalidskega fonda po listu »Ratni invalid« in »Vojni Invalid«.

INVALIDSKI DOM V NAŠICAH.

Uprava Narod. inv. fonda je na svoji seji od 23. junija 1939 načelno sklenila, da sprejema vojne invalide v Invalidskem domu v Našicah (Savska banovina). Invalidski dom je zdaj prenovljen, lepo urejen, s svojimi služabniki, ter lahko sprejme 40—45 vojnih invalidov, ki žele, da se nastanijo stalno v tem domu.

Po § 65 uredbe bo sprejemal ta Invalidski dom v prvi vrsti vojne invalide iz I., II., III. in IV. grupe nesposobnosti,

Pravilnik o dajanju zdravniške pomoči

V »Službenih Novinah« od 10. maja 1939, broj 33, je objavljen »Pravilnik o dajanju zdravniške pomoči, stredbe in oddajanju zdravil.« »Službeni list« dravske banovine pa je v svojem 45. kosu od 7. VI. 1939 ta Pravilnik priobčil tudi že v slovenščini.

Opozarjamo sreske in krajevne odbore ter vse članstvo na ta pravilnik, da se vedo ravnati, posebno kar se tiče uradnih zdravnikov in zdravljenja vojnih žrtv, zaščiteneh z invalidsko uredbo. Zdar ni več izgovorov, da ni navodil. Vsak mora poznati zakone in njene odredbe.

(Oblastni odbor bo sedaj v posebni knjižici izdal v slovenščini vse dosedaj uveljavljene pravilnike. Sporočite čimprej, koliko izvodov ta ali oni sreski in krajevni odbor naroči. Cena bo nizka, samo da se krijejo stroški tiska.

Paziti treba posebno na določila § 9 Pravilnika k § 11 uredbe (brez posredovanja odbora Udruženja naj vsaki prizadeti le v zelo nujnih slučajih išče zdravnika), kaj se razume pod zdravljenjem govori § 1 Pravilnika, kdo ima pravico pa § 2, 3 in 4 Pravilnika.

a šele potem, če bo prostor, ostale vojne invalide.

Pozivlja se vse organizacije Udruženja vojnih invalidov, da o tem obveste svoje članstvo in da pošljejo prošnje tistih invalidov, ki to žele, s svojim mišljenjem preko Obl. odbora Središnjemu odboru UVI, naslovljene na upravo Narodnega invalidskega fonda.

Opozarja se vsakega prosilca, da svoji prošnji priloži prepis rešenja o prisojeni invalidnosti ter potrdilo, da svojo invalidnost tudi v resnici prejema.

DENARNE PODPORE.

Uprava Narod. invalid. fonda je na svoji seji od 23. junija 1939 načelno sklenila, da glede dajanja podpor iz sredstev Narod. inv. fonda glede velikih materialnih stroškov, ki so nastali radi izvajanja nove invalidske uredbe, ne more tekom letošnjega leta izdajati podpor. Dajala jih bo samo v najnujnejših slučajih in to omejeno.

Zato se obveščajo vojni invalidi, da se bo denarna podpora dajala samo v izjemnih slučajih. Vsaki prošnji mora biti priloženo:

1. Overovljen prepis rešenja regulirane invalidnine in

2. potrdilo občine, v kateri živi, s pripombo, ali to invalidnost tudi redno prejema, koliko članov družine ima in v kakšni starosti ter višino davka, ako ga plačuje.

Vsaka taka prošnja se mora poslati preko najbližje sreske organizacije UVI, na Oblastni odbor in dati svoje mišljenje oziroma priporočitev. Oblastni odbor pošlje potem take prošnje direktno Narodnemu invalidskemu fondu.

V kolikor take prošnje ne bodo odgovaljale zgoraj navedenim zahtevam, se ne bodo reševale.

Kar se tiče dajanja zdravil, zaenkrat še ni pogodbe z lekarnami in zato se ista še ne morejo zahtevati od lekarn.

Ko bo Narodni invalidski fond kako pogodbo sklenil z lekarnami, bomo o tem pravočasno obvestili in imenovali lekarne, ki so za to določene.

§ 26 v točki z oklepajem (2) tega Pravilnika pa navaja, kaj mora kdo v slučaju, da gre k zdravniku itd., predložiti kot dokaz, da ima pravice, predpisane z uredbo in Pravilnikom.

V slučaju, da bi se ta ali oni uradni zdravnik ali kdorkoli branil izvrševanja določb tega pravilnika in invalidske uredbe, poročajte točno in konkretno vse O. O., z zapisnikom, podpisanim od dotičnega, ki mu ni bilo ustrezno, da bomo naredili potrebne korake.

Pravilnik o znižani in brezplačni vožnji

Vendar enkrat smo dobili po dolgem čakanju pravilnik za vozne olajšave invalidov in ostalih oseb, zaščiteneh z Uredbo.

Sedaj se bodo invalidi in ostale zaščitene osebe lahko posluževale ugodnosti, ki jo daje § 42 Uredbe, namreč

za brezplačno ali polovično vožnjo po železnicah in ladjah.

V »Služb. Novinah« z dne 9. septembra 1939, št. 205—LXXI, so izšle spremembe in dopolnitve pravilnika o olajšavah socialnega značaja na železnicah in ladjah v državni eksploataciji in spremembe in dopolnitve navodil za izvajanje tega pravilnika.

Z dnem 9. septembra 1939 so torej stopili v veljavo predpisi, zato hočemo podati najvažnejše točke in navodila, da se bodo naši člani in članice vedeli ravnati. Celotno besedilo bo pozneje izšlo še v »Služb. listu« kralj. banske uprave in v brošuri, ki jo namerava naš Oblastni odbor izdati po izidu vseh pravilnikov, predvidenih po invalidski uredbi.

1. Pojasnila k spremembam in dopolnitvam pravilnika:

A. Brezplačna vožnja.

Isto imajo vojni invalidi in ostale osebe, katere ščiti uredba o invalidih in ostalih vojnih žrtvah za odhod in povratek, kadar potujejo na poziv ali če jih pošiljajo oblasti ali organi z namenom, da dosežejo neko pravico ali pomoč po gori navedeni uredbi.

Invalidi smejo potovati v onem razredu potniških ali brzih vlakov (izvzemši ekspresne), kateri jim po vojaškem činu pripada. Ostale zaščitene osebe pa morejo potovati v onem razredu, ki pripada po činu one osebe, od katere izvajajo pravice. Invalidi, dijaki se glede železniškega razreda prištevajo k nižjim oficirjem.

Spremljevalci invalidov I. skupine potujejo v onem razredu kakor invalidi, katere spremljajo. Ako pa potujejo brez njih, bodisi, da gredo po nje ali se od spremstva vračajo, smejo potovati le v III. razredu vlakov ali II. razredu ladij.

Za brezplačno vožnjo je treba dobiti objavo in sicer po obrazcu I, ki velja za invalide, ali pa po obrazcu II, ki velja za ostale zaščitene osebe.

Objave izdajajo ortopedski zavodi (protezne delavnice) za ortopediranje. Invalidski dom v Našicah ali Zdravilišče za tuberkulozne v Surdulici, kadar pošiljajo invalide v zavod ali iz zavoda, organi Ministrstva soc. politike ali Banskih uprav za pošiljanje k zdravljenju v bolnice ali kopališča in zdravilišča. Komande vojaških okrožij in Komande divizij za zdravstvene in komisijske preglede, obče upravne oblasti I. stopnje (sreska načelstva) in samoupravne mestne občine za pozive pristojnih oblasti ali organov radi pridobitve pravic po uredbi.

Invalidom in ostalim zaščitnim osebam, ki morajo imeti spremljevalce, mora oblast dostaviti zgoraj na objavi: »Ima pravico do spremljevalca«. Ako pa spremljevalec potuje sam po invalida, ali se vrača od spremstva, mora imeti svojo objavo po obrazcu I, ako spremlja invalida, ali pa po obrazcu II, ako spremlja kako drugo zaščiteno osebo. Za spremljevalca se mora v tem slučaju objava glasiti na njegovo ime, priimek, poklic in stalno bivališče. Zgoraj mora biti pripomba »Potuje kot spremljevalec«, navedeno mora biti tudi ime in priimek invalida, katerega spremlja, ali potuje po njega, ali pa se vrača od spremstva.

Objava za brezplačno potovanje velja 3 mesece in stane 2.—din. Poleg objav morajo imeti osebe, ki imajo pravico do brezplačnega potovanja, invalidske knjižice Udruženja vojnih invalidov ali časne legitimacije s fotografijami, izdane od obeh upravnih oblasti I. stopnje (sreskih načelstev) ali mestnih občin. (Opomba: Spremljevalci morajo imeti torej časne legitimacije od pristojnih političnih oblasti, ako potujejo sami brez invalidov.) Priznani ruski vojni invalidi morajo imeti osebne legitimacije ali članske knjižice Udruženja ruskih vojnih invalidov.

Vojni invalidi ali ostale po uredbi zaščitene osebe, ki morajo imeti vozičke, ker ne morejo hoditi, imajo pravico tudi do brezplačnega prevoza teh vozičkov kot prtljage. To mora biti zgoraj na objavi omenjeno in sicer: »Ima pravico na brezplačni prevoz vozička«.

B. Polovična vožnja.

Vojni invalidi imajo po privatnem poslu pravico do 50 % popusta pri vožnji za neomejeno število potovanj v poljubnem razredu in vlaku (razen ekspresnega). Spremljevalci vojnih invalidov I. skupine, kakor tudi ostalih slepih, poškodovanih in drugače za potovanje stalno nesposobnih invalidov, imajo pri privatnih potovanjih invalidov, kadar iste spremljajo, pravico do brezplačne vožnje.

Ostale osebe, zaščitene z invalidsko uredbo (vojne vdove, sirote, starši, invalidska deca), imajo za privatna potovanja 50 % popust pri vožnji samo 12krat na leto v poljubnem razredu.

Legitimacije za polovične vožnje izdajajo Direkcije drž. železnic, a veljajo za 5 koledarskih let.

Legitimacije vojnih invalidov se v dobi 5 let nič ne podaljšujejo in veljajo kar naprej za vsako leto; po 5 letih pa je treba nove. Pač pa se podaljšujejo za vsako leto legitimacije ostalih oseb, zaščiteneh po uredbi (vdov, sirot, staršev in otrok).

Legitimacije se naročajo potom občin upravnih oblasti I. stopnje (sreskih načelstev in mestnih občin). Seveda gredo naročila na ta oblastva preko Udruženja vojnih invalidov, ki napravi potrebne spiske, katere potem gori navedene oblasti potrdijo. V spiskih je treba navesti priimek, ime, na in poklice prisilcev. Vsak mora predložiti svojo nerabljeno fotografijo v velikosti 6×9 cm, ki ne sme biti nalepljena na kartonu. Zadaž na sliki morata biti napisana priimek in ime dotične osebe.

Za legitimacijo mora vsaka oseba priložiti 20 din v gotovini. (Znesek se plača Udruženju, da ga pošlje skupno Direkciji železnic.) Drugače pa se ta znesek pošlje po poštni položnici ali čeku Oblastni direkciji drž. železnic, sklicujoč se na število akta, s katerim se zahteva legitimacija. Osebe, ki imajo od več strani pravico dobiti legitimacije za polovično vožnjo, smejo dobiti samo eno po izboru.

Za one, ki imajo omejeno število potovanj, velja vsaka rubrika v legitimaciji za eno potovanje. Torej vožnja tja je eno potovanje, nazaj pa drugo potovanje. (Na ta način je treba smatrati za družinske člane 6 potovanj sem in tja.) Ako pa se ne dobi direktne karte do kraja, kamor se misli potovati, blagajnik v rubriki naznači kraj, kar je treba pri nadaljevanju odnosno doplačilu vpoštevati, vendar pa mora biti vožnja končana v času, ki je določen za direktno karto.

Do 31. marca 1940 smejo invalidi namesto invalidskih knjižic in osebnih železniških legitimacij pri brezplačnih potovanjih za identiteto uporabljati še stare legitimacije, izdane po sedanjih predpisih (stare članske knjižice Udruženja). (Opomba: To velja le za brezplačna potovanja z objavami, ne pa tudi za privatna potovanja za polovično ceno.)

Poleg teh določb so izdana še pojasnila, kako je treba tolmačiti posamezne pravice. Treba je, da prinesemo na kratko tudi iste.

Pravico do spremljevalcev imajo:

a) pretežki vojni invalidi, ki so bili na podlagi invalidskega zakona iz leta 1925, za take priznani z sklepi okrajnega, okrožnega ali višjega invalidskega sodišča;

b) vojni invalidi, ki so po invalidskem zakonu iz leta 1929, z njegovimi izpremembami priznani z rešenji Višjega invalidskega sodišča za invalide I. skupine;

c) vojni invalidi, ki so potom finančnih direktij prevedeni v I. skupino po novi invalidski uredbi;

č) vojni invalidi, ki so ali bodo priznani v I. skupini po novi uredbi od Višjega invalidskega sodišča;

d) ruski vojni invalidi, ki so ali bodo priznani v I. skupini od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja;

e) ostali vojni invalidi, kateri niso sposobni sami potovati (slepi, težko poškodovani, težko bolni, ne glede na procenete nesposobnosti);

f) ostale osebe, zaščitene z uredbo, ki niso sposobne same potovati (slepe, težko pohabljen ali bolne). Otroci izpod 10 let se smatrajo vedno za nesposobne, da bi sami potovali, ne da bi potrebovali za to kakše bolezn.

Invalidi, navedeni od a) do d), morajo dokazati pravice z rešenji ali invalidskimi knjižicami, izdanimi na podlagi dotičnih rešenj (članske knjižice).

Osebe, navedene pod e) in f), morajo dokazati pravico z uverenji, izdanimi od zdravnikov, da so nesposobne same potovati.

Za višje oficirje velja I. razred železnic in ladij, za nižje oficirje II. razred železnic in I. razred ladij, za ostale osebe pa III. razred železnic in II. razred ladij.

Za spremljevalce invalidov in ostalih oseb je pojasnjeno sledeče:

Ako spremljevalec potuje sam po osebo, katero hoče spremljati, mora oblast, ki invalida pošilja (ako ni sama upravičena dati objavo), zaprositi z aktom upravno oblast I. stopnje ali mestno občino za objavo spremljevalcu.

Ako se spremljevalec, ki je spremljal osebo, vrača nazaj sam in je to že vnaprej znano, mora oblast, ki je izdalo skupno objavo za tja, izdati posebno objavo spremljevalcu za nazaj.

Ako pa ni vnaprej znano, da se bo spremljevalec vračal sam, mora oblast, kateri je pripeljal spremljano osebo, izdati posebno objavo spremljevalcu za povratek. Ako dotična oblast ni sama upravičena izdati objave, mora zaprositi za njo občo upravno oblast I. stopnje.

Invalidske knjižice (članske knjižice) morajo dobiti vse osebe, ki jih ščiti Uredba. (Te knjižice bo izdal Sredni odbor.)

Začasne legitimacije pa dobe:

a) vojni invalidi, ki jim po § 7 Uredbe pripada brezplačno zdravljenje, ortopediranje in brezplačna vožnja v tem cilju pred sodno rešitvijo;

b) vojni invalidi, ki še niso dobili rešenj po invalidskem zakonu iz leta 1925, pa jih komande vojnih okrožij ali divizij pozivajo na zdravniški ali komisijski pregled.

Začasne legitimacije izdajajo obče upravne oblasti I. stopnje in mestne občine brezplačno v smislu § 68 uredbe o invalidih. Oseba, ki prosi začasno legitimacijo, mora predložiti svojo fotografijo v velikosti 6x9 cm, ki ne sme biti nalepljena na karton in mora biti zadaj ime in priimek dotičnega.

Koliko časa velja začasna legitimacija, določi oblast v vsakem slučaju po potrebi in vpiše rok v posebni rubriki v legitimaciji.

Kdo ima pravico do stalne železniške legitimacije?

1. Vojni invalidi, kateri so bili po zakonu iz leta 1925. priznani s sklepi okrajnih ali okrožnih sodišč in Višjega inv. sodišča najmanj s 30% nesposobnosti zaradi bolezni in so po § 113 inv. zakona iz leta 1929 obdržali samo pravico do brezplačnega zdravljenja (invalidi bolniki);

2. vojni invalidi, kateri prejema jo še invalidnino po invalidskem zakonu iz leta 1925 na podlagi uverenj za podaljšanje invalidnine izdanih pri prijavah na okrajnih sodiščih na podlagi § 105 inv. zakona iz l. 1929, toda niso še dobili rešenj po inv. zakonu iz l. 1929 (po inv. zakonu iz l. 1929 še neprevedeni);

3. vojni invalidi, ki so priznani z rešenji Višjega inv. sodišča po zakonu iz l. 1929 in njegovih spremembah, neglede na to, ali jim je priznana invalidnina ali ne (nesiro-mašni);

4. voj. invalidi, kateri so ali bodo priznani po uredbi o vojnih invalidih z rešenji Višjega invalidskega sodišča;

ruski vojni invalidi, ki so priznani z rešenji Ministrstva soc. politike in nar. zdravja.

Prosilci za legitimacije morajo priložiti v overovljenem prepisu rešenja, na podlagi katerih zahtevajo svoje pravice. Dotični, ki so nesposobni sa-

mi potovati, razen invalidov I. skupine, morajo za spremljevalce predložiti še spridevala zdravnikov v smislu § 11 uredbe.

Pravico do legitimacij za omejeno število potovanj imajo (pri tem so mišljeni družinski člani):

1. osebe, prevedene po uredbi o invalidih z odločbami finančnih direkcij;

2. osebe, katere imajo rešenja po inv. zakonu iz l. 1929 od Višjega inv. sodišča, a so jim finančne direkcije pred 1. IV. 1939 začasno ustavile invalidnino radi davčnega cenusa ali odkupa;

3. osebe, katere prejemajo invalidnino po invalidskem zakonu iz leta 1925 na podlagi uverenj o podaljšanju iste po § 105 inv. zakona iz leta 1929, ker se niso prevedene po zakonu iz leta 1929;

4. osebe, katerim je ali bo priznana pravica do invalidskih pripadkov in ostale vrste državne zaščite in pomoči po Uredbi o vojnih invalidih in ostalih žrtvah na podlagi rešenj Vrhovnega invalidskega sodišča.

Osebe pod 1. dokažejo pravico z odločbami finančne direkcije, pod 2. in 4. z rešenji, pod 3. pa z uverenji.

Oseba, katere v odločbi, rešenju ali uverenju ni izrecno navedena kot uživalec pravic, pač pa izvaja svojo pravico od druge osebe, kateri je priznana pravica z omenjeno listino, predloži poleg prepisa dotične listine še potrdilo občinske oblasti o sorodstvu, v katerem se nahaja z dotično osebo (otroci invalidov, vdov).

Za podaljševanje železniških legitimacij za omejena potovanja so pristojne obče upravne oblasti I. stopnje (sreska načelstva) ali samoupravne občine.

Opomin oblastim v smislu § 39 invalidske uredbe

»Ratni Invalid« od 13. avgusta 1939, br. 38, pod tem naslovom prinaša »Opomin oblastim«, ki ga tudi mi ponatiskujemo:

»Vsem je znano, da je zakonodavec v dopolnitev socialnega zavarovanja vojnih žrtv v naši državi predpisal gotov postopek pri izdajanju raznih koncesij v § 39 uredbe o vojnih invalidih. Po odredbah § 39 se ne more nobena, tam omenjena koncesija ali ugodnost izdati komu drugemu, če se poprej ne vpraša za mišljenje Uprave narodnega invalidskega fonda, ako ni morda za to koncesijo kandidatov iz vrst oseb, ki so zaščitene z invalidsko uredbo, ki reflektirajo na te koncesije in ugodnosti.

Dogaja pa se, da se dela vključ odredbi invalidske zakonodaje baš nasprotno, brez vednosti Uprave narodnega inv. fonda.

Vse to je protivno jasnim predpisom invalidske uredbe in je nekakšna zloraba položaja in oblasti.

Pravočasno opozarjamo vse zainteresirane oblasti — Udruženje je sedaj poloficijska organizacija — da se strogo drže predpisov § 39 Uredbe o vojnih invalidih. Zakaj v protivnem slučaju bodo nosili neprijetne posledice. Udruženje s svojimi organizacijami bo začelo vlagati tožbe proti vsem državnim in samoupravnim organom, ki se bodo pregrešili glede predpisov invalidske zakonodaje. Predpisi § 39 so zelo važni za zaščitene osebe in se zato morajo čuvati v popolnosti. Dolžnost organizacij Udruženja pa je, da strogo pazijo na vse to in da se predpisi § 39 točno izvršujejo. Povsod morajo skušati preprečiti kršitev tega paragrafa, a če bi to ne pomagalo, morajo zbrati potrebne dokaze in javiti oblastnemu odboru, ki bo obtožil vsakega, ki se je pregrešil.

Naše težko pridobljene pravice moramo braniti z vso bojovniško energijo.

Ta opomin dajemo v najboljšem namenu, da bi se posamezniki radi svoje ležernosti in nerazumevanja invalidskih teženj, ne pregrešili zoper določbe invalidske zakonodaje, ki so

dovolj jasne. Organizacija bo skrbno pazila na to, pripravljena pa je tudi iz vsega srca nuditi pristojnim oblastim svoje sodelovanje in pomoč, ako jim bo to potrebno.

Invalidske znamke

1. oktobra 1939 se bodo začele prodajati »invalidske znamke« s fotografijo groba »Neznanega junaka« na Avali, v korist Udruženja vojnih invalidov. V interesu vsake vojne žrtve je, da razširja te znamke, ki se naj prilepljajo na pisma, da tako ob enem tudi pokažemo, da hočemo, da se že uveljavi § 90 Uredbe, da ministrstvo pošte in financ z ministrom soc. politike odredi, da se bodo invalidske znamke obvezno prodajale v notranjem poštnem prometu.

Žal, do danes ministrstvo pošte, brzojava in telefona še ni uvedlo te obveze vključ določilom § 90, črka b) Uredbe in vključ pooblastitvi, ki mu jo za to daje poseben amandman v finančnem zakonu za leto 1939/40.

*

31. december 1939

Ne pozabite, 31. december 1939 je že precej blizu. To je zadnji dan roka za prijavo vseh žrtv vojne, ki mislijo, da imajo pravico do zakonske zaščite po invalidski uredbi.

Po preteku tega dneva ugasne za vedno vsaka pravica za prijavo in za priznanje in ne bo nobene pomoči več.

Sreski, krajevni odbori in občinski zaupniki, opozorite v svojem okolišu na to vsakega, za katerega veste, da je vojna žrtev in se še ni prijavil.

Novi oblastni odbor Udruženja vojnih invalidov za Slovenijo v Ljubljani

Na prvi seji novoizvoljenega Oblastnega odbora U. V. I. v Ljubljani, ki je bila 22. avgusta 1939, se je odbor konstituiral sledeče:

Upravni odbor:

Predsednik: Matko Štefě,
podpredsednik: Ivo Marinko,
tajnik: Slavko Benedik,
blagajnik: Slavko Osana,
odborniki: dr. Ernst Turk,
Vekoslav Mlekuž,
Stane Tome,
Zore Jože.

Nadzorni odbor:

Predsednik: Matko Jevak,
odborniki: Milost Janko,
Maček Franc,
Per Franc,
Zore Jože.

Sreski in krajevni odbori

Vsem članom in članicam Krajevnega odbora U. V. I. v Beltincih sporočamo, da je bil tovariš Šebjanič Nikolaj iz Odrancev razrešen tajništva Kraj. odbora in tudi ni več odbornik, zato nima pravice zastopati članstva kot funkcionar U. V. I.

Slovenska Bistrica. Na letošnjem krajevnem obnem zboru dne 29. junija t. l., ki se je vršil pri Avguštinu v Slovenski Bistrici, je bilo soglasno sklenjeno, da bodo vsi člani in članice tega Kraj. odbora prostovoljno prispevali za dobo enega leta po 1 din mesečno v svrhu nabave pisalnega stroja.

Zato pozivamo vse člane in članice, da prično nakazovati te prispevke in naj jih plačajo vsaj za šest mesecev naprej, da bo nabava pisalnega stroja prej mogoča. Opozarjamo pa tudi vse tiste člane in članice, katerim se članarina še ne odteguje pri invalidnini in tudi vse člane, ki dolgujejo naročnino za list, da vse v kratkem točno poravnajo, drugače se jim bo moral list ustaviti.

Sreski odbor U. V. I. v Konjicah poziva vse svoje člane, da naj si takoj preskrbijo fotografije radi naročitve članskih knjižic. Pregledna komisija pri Vojnem okrogu v Mariboru zahteva od vseh invalidov, ki pridejo k pregledu, da se izkažejo članskimi knjižicami, drugače jih ne pregleda. Vsak naj prinese Sreskemu odboru tudi vse svoje invalidske listine radi natančnega popisa.

Članice in člani Sreskega odbora v Ljubljani se opozarjajo na pojasnila v današnjem listu glede železniških legitimacij. Pazljivo prečitajte!

Vsi oni, ki prejemate invalidnino ali pa imate že rešenja po novi uredbi ter reflektirate na železniško legitimacijo, prinesite v društveno pisarno svoje slike in invalidska rešenja odnosno odloke Finančne direkcije, na podlagi katerih prejemate novo invalidnino. Ta rešenja oziroma odloke mora pisarna prepisati in jih priložiti k prošnjam za železniške legitimacije.

Taksa za legitimacijo znaša 20 din, ki jih je tudi treba takoj položiti.

Celje. S 1. oktobrom smo ustavili list 364 članom in članicam, ker niso poravnali članarine in naročnine. Dotični, ki sami vedo kateri so, naj takoj urede zadevo, ker sedaj niso člani. Pošljejo naj denar po položnicah, katere so jim bile v mesecu juliju t. l. priložene ali pa naj plačajo posebno v pisarni v ponedeljkih, sredah ali sobotah po 12 Din.

Sreski odbor UVI. v Celju.

Tiskovine za prepise rešenj. Oblastni odbor je založil tiskovine za prepise prevedb Dravske finančne direkcije na invalidnino po novi uredbi. Ker bodo rešenja potrebna za razne prošnje in naročila železniških legitimacij, bo treba delati veliko prepisov. Sreski in Krajevni odbori naj naročajo tiskovine za prepise pri Oblastnem odboru v Ljubljani. Vsak komad stane 1 dinar, kar morajo dotične osebe plačati Udruženju. Za rešenja okrožnih invalidskih sodišč ali Vrhovnega invalidskega sodišča pa se ne more napraviti tiskovin, ker so v vsakem slučaju drugačne. Tiskovine so torej samo za one, ki so že poprej dobivali invalidnino po zakonu iz leta 1929, in so prevedbe finančne direkcije za vse enake.

Brezplačni les. Nova uredba daje pravico do podelitve brezplačnega stavbnega lesa onim, ki imajo za popraviti poslopja ali pa graditi nova. Nikakor pa ni mogoče dobiti brezplačnih drv za kurjavo, ker so bila v dodatku k uredbi črtana. Prošnje za stavbni les se lahko vlagajo na Kralj. bansko upravo samo do 31. decembra t. l. Les se dobiva iz državnih gozdov, zato obveščamo, da imamo v Sloveniji samo še državni gozd »Martinček« na Jelovci na Gorenjskem. — Iz gozdov verskega zaklada ali posestev, ki so pod agrarno reformo, ni mogoče dobiti brezplačnega lesa. — Gotovo ne bo šel invalid sam sekati les in ga izvažati iz oddaljenega kraja.

LISTNICA UREDNIŠTVA

V septembrski številki je tiskarski skrat pomešal smisel listnice uredništva. Glasiti se mora:

»Če bo prostor dopuščal, bomo prinašali nekatere važne govore iz sreskih (krajevnih) obnemih zborov. Tudi statistični pregled teh odborov, stanje članstva, finančno stanje, odbornike, občinske zaupnike itd. Vleklo se bo to gotovo po dveh do treh številkah...«

Kar se tiče poročila obnega zbora O. O., je to že vse objavljeno in si je lahko že vsak sam popravil, da se ne bo »nadaljevalo še dvakrat«, kakor je zapisal tiskarski skrat. V resoluciji in v govoru zastop. Središnega odbora pa je zapopadeno itak vse, o čem se je razpravljalo.

Toliko v pojasnilo!

Oblastni odbor.

Posnemanja vredno! Pred kratkim je naročil K. O. Dol. Lendava pri podpisnem K. O. 20 izvodov brošure »Krik ranjene mladosti«. Omenjeni K. O. je tistih 20 izv. razpečal na čisto originalen način. Napisal je okrožnico in s to okrožnico poslal nekoga med ljudi. K. O. pa ni od nikogar vzel denar za brošuro, temveč je pustil, da vsak kupec brošure sam nakaže 8 din. Na ta način je bilo brošuro mnogo lažje prodajati kakor pa, če bi se zahteval denar od vsakega sproti. — Krajevni odbori, kateri še niste naročili brošuro, storite tako, kakor je storil K. O. Dol. Lendava. Od mnogih strani prejemamo izraze pohvale Fabjančevih pesmi. Tako lepa knjiga s tako vsebino kot so te pesmi, za 8 din gotovo ni draga! Krajevni odbori Dol. Lendava in drugim, ki so tudi razpečali večje število brošur, čast in priznanje!

K. O. Sevnica.